

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenunțarea se face în Săbiiu la expedirea foiei pe afară la c. r. poste cu bani gătiți prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 5 ANUL XXI.

Săbiiu, în 1830 Ianuarie 1873.

Tr. celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inserate se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. cons. scol. 2. 1873.

Către Inspectoratele districtuale de Școli din Arhidieceza noastră greco-reseriteana în Ardealu.

Spre delaturarea mai multor greutăți, de cari a datu Consistoriulu arhidieceșanu la compunerea conspectului generalu despre învățământulu adultiloru, din causă mănțăției și neuniformității, a conspectelor și raportelor subternute de către inspectorii districtuali de școlă de un'a, iera de alta parte spre a face posibilă esoperarea de remunerațiuni din vistieria statului pe sēm'a aceloror individi, cari, se voru distinge în învățământulu adultiloru, — afla Consistoriulu arhidieceșanu în necsu cu Circulariulu din 19 Octobru 1870. Nr. 225/sc. a face următoarele dispozițiuni: I. Fia-care preotu, învățatorin sēu altu inteligent, care se va rezolvi a luă asupra-si instruirea adultiloru, va avea a țienea cu adultii instruiți în lun'a lui Februarin sēu Martiu, după cumu voru permite acēst'a relațiunile economice a-le poporului, unu esamenu, și a aduce acēst'a mai înainte și destulu de timpuri la cunoștința atātū a inspectorului reg. Scol. câtū și a acelu confesionalu, care din nrma, în casu de impedecare va delegă președintele concernintelui Comitetu parochialu, spre a asiste la esamenu:

II. Spre constatarea numerulu a adultiloru instruiți precum și a progresulu din obiectele de învățământu, — instructoriulu va compune unu conspectu (catalogu) cuprindiatoriu de următoarele rubrici.

1. Nr. curentu.
2. Numele și Conumele) adultului
3. Etatea.
4. Cetirea.
5. Scrierea.
6. Computu.
7. Din'a în care s'a înscrisu adultulu la școlă.
8. Distribuție.*)

III. Indata după finirea esamenului concernintele instructori va înmanuă, respective va substerne pre calea sau câte unu esemplariu din conspectulu însemnatu în punctulu precedentu atātū inspectorului reg. scol. câtū inspectorului districtuale confesionalu; care din urma va compune pre temeiulu conspectelor sēu a raportelor singulari unu conspectu generalu despre starea învățământulu **) din întregu Protopopiatulu, și-lu va substerne Consistoriulu arhidieceșanu nesmintitu în decursulu lunii lui Martiu a fie-cărui anu.

Spre orientare se mai însemna: ca la învățământulu de adulti suntū admisibili nu numai cei necasatoriti, — precum se vede din raportele despre starea învățământulu de adulti din anul trecut, — a se îndreptă din unele părți, ci ori și cine fără privire la etate și sexu.

Săbiiu, din ședința consistoriulu arhidieceșanu, că senatu școlariu, ținuta în 12 Ianuarie 1873.

Pentru Escelenti'a Sea Par. Archi-Eppu și Metropolitu

N. Pope'a m/p.
Arhim. și Vicariu aeppescu.

Desbaterea bugetului.

Preste acceptarea multor'a desbaterea generale a bugetulu în diel'a Ungariei a decursu

*) Rubricile p. 1. 2. 3. 6. 7. și 8. vinu a se umple prin instructori, iar cele de sub p. 4. 5. de către inspectorii districtuali resp. delegatulu acestui'a, în rubric'a p. 8. vine a se însemnă: diu'a în care s'a facutu aretare despre ținerea esamenulu.

**) În acestu conspectu se va face prin adaugerea încă a 2. rubrici la cele din catalogulu însemnatu la p. II evidentu numerulu adultiloru instruiți după sexu „barbati” și „femei.”

și decurge mai liniscitu de cum se presupunea. Controverse suntū destule, ba opusețiunea nu a lipsitu nici cu ocasiunea acēst'a a găsi vin'a stărei celei rele financiali a țierei în pactulu dela 1867 cu partea apusēna a monarchiei; dīcendu, ca dualismulu turtescu cu sarcinile se Ungari'a și constringe țier'a sa țienă două armii și alte de felulu acēst'a. Alții din opusețiune afla ca și organizațiunea justitiei încă pōrta vin'a de statulu se trediesce acum cu deficituri mari deasupra capulu seu, pentru ca, după ce s'a despartitu justiti'a de administrațiune, nu s'au creatu alte institutiuni corespundētōrie acesteia despartiri; notariatulu publicu încă nu esista, judecatoriul de pace încă nu suntū introdusi, asiă încātu judecatoriile suntū silite a-si perde timpul cu unu numeru mare de lucruri bagatele spre daun'a afaceriloru mai importante. Se mai aduce înainte și se imputa guvernulu și modalitatea cu carea a procesu la clădirea drumuriloru de feru, cari cadu acum că o povēra asupra statulu, fără de a oferī veniturile asteptate s. a. s. a. de felulu acēst'a.

Cu tōte aceste conflictele temute și asteptate nu s'au ivitu, pentru ca și barbati din partea carea nu se afla în opusețiune au recunoscutu ca gresielile s'au facutu multe în administrațiunea financiala a țierei. Și acēst'a, de-si nu arunca vin'a asupra pactulu dela 1867, recunoscū ca au presupusu, ca Ungari'a pōte suportă mai multu decâtū se vede cumca este în stare a suportă și, după cum amintesce ministrulu președinte S l a v y în cuvântarea sea, unori chiaru la starința celor mai însemnati barbati din opusețiune.

Gresiele se dice dara de o parte s'au facutu multe și acēst'a se recunoșce de cealalta parte și rezultatulu este, ca ambe părțile vinu la convingerea, ca aceste trebuiescu îndreptate. Deficitulu e mare, dara trebuie acoperitu!

Recunoscinti'a acēst'a este o trista mângăiere pentru țiera, căci, după marturisirea președintelui ministriloru, deficitulu numai prin urcarea contribuțiunei pōte sa se delature. Dara celu putienu amu ajunsu la gradulu celu dintăiu alu îndreptărei, la recunoscinti'a gresieliloru. Deci mai departe că acum consecința a îndreptărei sperămu, ca urcarea contribuțiunei se va face cu considerațiune stricta la îmbunătățirile de cari se bucura diferitele părți ale statulu. Președintele ministeriulu Slavy face în cuvântarea sea amintire de regulări de riuri, unde mai înainte unu jugeru de pamentu eră împoveratu numai cu o contribuțiune de 3 xr., de împoverarea capitaleloru, cari la noi nu pré suntū, și de aci aru urmă, ca încātu privesce țier'a noastră, în întielesu mai strinsu, nu ne-amu putē impartasi în o mesura asiă mare la greutățile urcării, pentru ca nu ne-amu impartasitu în aceeași mesura că Ungari'a propria nici de beneficiile țierei.

Fia cum va fi, numai de aru progresă tōte pre calea îndreptărei, a cărei inceputu lu vedemu facendu-se, de amu progresă cu îndreptarea în cele ce privesce instrucețiunea, că sa nu mai fimu

de o parte amenințati, ca școlile se voru luă din mână poporulu și de alta parte ca ni se va denegă ori-ce ajutoriu din partea statulu pentru întreținerea loru, de amu progresă, că sa vedemu și preotimea, carea este chiamata adă a face servitii și încă servitii cardinale statulu, a latī moralitatea, spriginita și ajutata și din partea statulu, că sa pōta stă la înalțimea misiunei seale în tōta privința, de amu progresă că dreptatea sa fia unu bunu comunu și nedisputabile alu tuturoru. Gresielele financiali atunci se voru îndreptă și nu voru lasă nici urma după densesle, și și dēca s'aru mai intemplă sa se arate vr'un'a cându-va, celu putienu aru lipsi acei ce sa se bucure de conflicte ce s'aru putē nasce din trensele precum și acei ce s'aru teme de ele.

„Der Osten” dice ca a auditu mai de multu ca în Transilvani'a crescū frecările între români „uniti și neuniti”, dara nu a crediutu; acum observa spre mirarea sea ca „Tel. Romanu” a aternatu cu placere frecările de clopotulu celu mare și ca esagerēza preste ori-ce mesura etc.

Ne pare reu sa vedemu pre „Osten” asiă reu informatu și cu aceeași parere de reu trebuie sa adaugemu, ca informațiunea lui cea rea nu ajuta, ci strica cauzele ce voiescu sa o apere, adica cauzele românilor. Au fostu și între români gr. or. mai cu sēma multi, și mai suntū și astadi, barbati de altmintea inteligenti, cari traiau și traiescu în aelul, la parere încertu, prejudiciu, ca frecările susu amintite 'su niscu certe popesci. Amu vedutu de unedile în „Kelet”, în o dare de sēma despre foile române din anulă espiratu ideii ratacite că ale lui „Osten” și pre câtū scimū din condei românescu. Tōte aceste, bă nici excepțiunile recunoscute și de noi cu ori-ce ocasiune, inse nu impedeca reulu de a esiste. Unde suntū fapte ce ruinēza sistematicu buna-starea românilor și intelectualmintea și materialmintea, — da hört jede Gemüthlichkeit auf.

Gr.-orientali voiescu, că sa aducemu vr'o câteva exemple sa radice starea intelectuală a clerulu; acēst'a inse o împreunata cu sacrificii materialu din partea poporulu, ultramontani vinu și dica: dati-ve uniti ca nu mai plătiți nimic'a; gr. or. voru sa zidēscă unde-va o școlă și poporulu trebuie sa contribuie ee-va; vinu ultramontani, sēu mai bine instrumentele lorū cu refrenulu: dati-ve uniti, ca nu trebuie sa mai face-ti școlă etc. Și apoi câte și mai câte, pre cari le tacemu încă până provocarea va fi și mai mare, după cum o vedemu croita.

Gr.-orientali au suferitu multu și au tacutu îndelungu și aru fi tacutu și acum, dēca nu aru fi vedutu cu câtă usurintia de minte se jóca din partea cealalta cu temeiulu ori-cărei societăți, cu moralitatea, carea prin continuele agitațiuni și verbuări numai suferē și numai ruinēza pre poporulu în a căroi sinu se incuibēza, și apoi unu poporū cu astu-felu de suferințe în corpu și apei nationale cum va fi în stare sa lupte în afara? Enigm'a acēst'a sa ni o deslege „Osten” și informatoriul sei! — Niștința noastră este și acum că totu-dēun'a: M a i m u l t a l u m i n a!

„HrZig” are o coresp. din Pest'a în carea se dice ca mai multi locuitori din Hatiegu se rōga de dieta că sa provōce pre deputatulu lorū E. Macelariu sa-si ascērna creditivile seale dietei respective și sa-si ocupe loculă seu de deputatu în dieta.

Reform'a electorale pentru senatulu imperialu cu câtū se apropia de realizare cu atāt'a provōca și șgomotu mai mare și greutăți mai multe asupra-si,

Cechii din Boemi'a au adresat o petițiune către M. Sea imperatului subscrisa de mai multe comune.

Despre un conflict eventual între Russii și Angli'a pentru ocupațiunile celei dintâi în Asi'a centrale, se scria și acum. Sunt înse pareri de acele cari susțin ca nu va veni lucrul până la un război.

Doliu pentru Napoleon III.
Mai toate curțile europene s'au îmbrăcat în doliu de câte 8—15 zile pentru morțea lui Napoleon III.

„Pester Lloyd“ nr. 299 din 25/12 1872.

Proiectu de lege pentru școlile secundare,

elaborat de consiliul de instrucțiune alu secțiunii gimnaziale și tehnice și ascernut spre dezbateri consiliului plenar de instrucțiune, consta din 7 capete și e împărțit în 52 de paragrafi.

Capit. I. (§ 1—4) trată despre „terenul și înființarea școlilor secundare“. Chiamarea acestor a este: dezvoltarea armonica a facultăților spirituale și pregătirea prin o cultura generală pentru școlile înalte. Ele sunt sau publice sau private și se împart în gimnazii și școli reale, avându-acelea să ajungă scopul prin limbile clasice, acestea prin limbile moderne. Ori-cine (fi korporatiune, fi individ) poate înființa școli secundare între marginile legii.

Capit. II. (§ 5—26) trată despre „organizațiunea școlilor secundare“. Acestea constau din 8 clase înse se pot înființa și școli secundare necomplete. Obiectele de învățământ sunt totu acelea care sunt și astăzi: geografică, matematică, chimică și propădeutică filosofică sunt prescrise ca obiecte de învățământ pentru ambele categorii de școli. Din școlă reală sunt lasate afara obiectele de specialitate, iera de alta parte e limbă franceză obiectu obligat acolo, unde e germană obiectu obligat (?). § 8 preciză periferia acestor obiecte de învățământ într-unu mod superficial, asiă încâtă această prescriere nu însemnă nimic. Dela obiectele obligate (ordentlich) nu se poate dispensa nici unu școlar. Fia-care școlă secundare

are o clasă pregătitoare în care se primesc școlari care au absolvit cel puțin (?) a trei a clasă elementară. La trecerea în școlă secundară, precum și la trecerea dela o școlă secundară la altă școlă trebuie să facă unu examen de primire. În clasă prima a școlii secundare se primesc școlari, care au absolvit a 4-a clasă primară, după depunerea unui examen de primire (!).

La școlile secundare se aplică numai profesori ordinari iera suplenți numai în lipsă a celor ordinari și numai sub condițiune, că în decursu de 2 ani să depună examen. Profesoru ordinariu poate fi numai acela, care după absolvirea studiilor universitare se va aproba de către o comisiune examinatoră a statului. Cu toate acestea profesorii, care la punerea în lucrare a acestei legi vor avea unu serviciu de 5 ani, să se lase în postulu lor (!).

Candidatii de profesura se califică la Universitate și în Seminariele acestei (care sunt combinate cu o preparandă). La o școlă secundară de 8 clase se aplică 12 profesori ordinari, la unu cu 6 clase 9, și la unu cu 4 clase 6 profesori ord. Numărul maxim de școlari în o clasă este 50, maximum orelor de învățământ în clasele inferioare 30, în cele superioare 32. Fia-care institut are o bibliotecă pentru învățatori și altă pentru școlari, precum și colecțiunile corespondentore.

La finea fiecărui an se fac examene publice și la finea cursului întregu examene de maturitate.

Capit. III. (§ 27—41) se ocupa de „administratiunea școlilor secundare“. Institutelor de stat sunt interconfesionale, de aceea cade învățământul religiozității afara de orele regulate de învățământ. Fia-care institut are unu director, pre care lu denumesc Majestatea Sea, pre cându profesorii se denumesc de ministrul instrucțiunii, ambii prin scriere de concursu publicu. Totu diece institute au câte unu director superior, avendu a se denumi în postulu acestă numai barbati, care au functionat mai multu tempu la o școlă secundară. Si acestă se denumesc în urm'a unui concursu de către rege. Elu are să viziteze fiecăr școlă pre anu de 3 ori, să conduca la această ocaziune conferințele, să controleze examenele de maturitate și să viziteze institutele private din cer-

culu seu. Salariulu acestor a este de 2500 fl. în capitală, de 2000 fl. în provincia și banii corespondentori pentru locuința, pașiale de birou și de calexoria. Salariile profesorilor ordinari este în capitală de 1600, în provincia de 1500 fl. cu adăuș corespondentoriu pentru cuartir și 200 fl. quinzenale. Directorulu are în capitală 400 fl. și în provincia 300 mai multu. Toti au dreptu de pensiune și anume de pensiunea întreaga după unu serviciu de 30 de ani.

Capit. IV (§ 42—46) trată despre „școlile secundare, care nu sunt ale statului“. Acestea se prevede cu dreptulu de publicitate numai dacă sunt organizate conformu capului II. din această lege. Pre profesorii acestor școli i alegu patronii școlii, dară alegerea trebuie anunțată totu-dăună regimului. Toate școlile, care nu sunt de stat, sunt supuse inspecțiunii superioare a directorilor superiori denumiți de stat.

Capit. V (§ 47) trată despre „subventionarea școlilor de stat, din partea statului“. Subventionarea se face în modu, că averea nemiscată a școlii se asigură patronatului și salariile profesorilor se întocmesc după normă institutelor de stat.

Dacă statulu plătește mai puțin de jumătate decâtu sunt cheltuielile școlii, atunci denumesc numai elu pre profesori plătiți din subvențiune, pre cându pre cei-lalti profesori i alege patronatul, iera dacă statulu plătește jumătate din spesele școlii atunci denumesc elu pre profesorii plătiți din subvențiune (!).

Capit. VI. (§ 48—50) se ocupa de „institutele private“. Ori-cine poate să înființeze o atare școlă, dacă conducătoriulu acestei a este unu profesor aprobatu său o persoană însemnată pre tere-nulu scientificu. Insa înainte de a se înființa institutul, trebuie să se ascărna ministrului planulu de învățământ, poteriile didactice s. a. l. Școlarii trebuie să facă la finea fiecărui anu școlasticu examen la unu institut publicu.

Capit. VII. (§ 50—52) se ocupa cu „libertatea învățământului“. Școlarii privatisti trebuie să deponă la finea fiecărui anu examen la unu institut publicu.

Aceste sunt punctele principale ale proiectului

FOISIORA.

Disertatiune

ținută în ședința din 29 Octomvre 1872 a societății elevilor inst. Archid. din Săbiu.

de I. Munteanu cler. an. III.

(Fine.)

Urmăza apoi construcțiunile compuse.

Ele constau din imbinarea dicerilor simple. Prin exemple se va oglindă lucrul mai bine. Omulu lucră țarină (agrulu); iera Ddieu sporesce rodulu. Aci aflăm 2 diceri simple cu înțelesu deplinu fiecăr și pentru sine. Alaur'a are unu vestmentu frumosu; dară nu-lu grigesc. Frate-meu a schiopatu; de aceea nu se joacă. Cuvintelele: de aceea dară etc., pentru ca lega (său despartu) ore-cum dicerile între sine, se numesc c o n j u n c t i u n i; iera construcțiunile legate prin atari conjunctiuni, fiindcă și separate au înțelesu deplinu, se numesc c o o r d i n a t e. Din practisarea construcțiunilor de până acum se potu formă reguli și pentru interpunctiuni. Asiă d. e. constatăm, că în construcțiunea simplă complinirile, ce stau din mai multe cuvinte, le deosebim de cuvintulu de care se țin (ad. de subiectu, predicatu, ori obiectu) prin o coma (,). Iera între dicerile simple, ce sunt împreunate prin conjunctiuni, punem coma punctată (;); dacă însă acelea sunt de totu scurte, e de ajunsu numai o coma (,), d. e. siorecele e micu, dară iute. La finea dicerilor compuse vine punctulu.

Afara de construcțiunile coordonate mai sunt și altu felu de construcțiuni compuse, în cari adăuș unu a dintre dicerile simple nu are înțelesu deplinu fără de cea-laltă. D. e. Speranță, ca ne vomu revede, me ample de bucuria.

Nu-mi este totu unu a, ca iubesci-me ori ba. În construcțiunile de felulu acestă, diceră simplă, ce are și de sine înțelesu, se numesc principala; iera diceră, ce n'are înțelesu fără de cea-laltă se numesc diceră secundară.

Dicerile secundare se potu ivi și ca citațiune,

și atunci se încungiuă cu semnele citării („—“). Astfel de diceri citate se punu său înainte său în urm'a dicerii principale. D. e. „Dămine, tu știi ca te iubesc“, respunde Petru. În momentulu de despartire 'mi dise: „În veci nu te voi uita.“

Mai sunt încă unu felu de construcțiuni compuse, asiă numite a d v e r b i a l e. D. e. Elu se duce acolo, de unde nu mai este reîntorcere. Noi ajutăm pre cei lipsiti, pentru ca asiă poruncesc Ddieu. etc.

De aci trecem la privirea p e r i o d u l u i. Cu acestă însă puțin va ave de a face învățatoriulu în o școlă populară, cu atât a mai vertosu, cu câtu însuși spiritulu limbii noastre nu pre admite folosirea de diceri lungi și complicate. Totuși lasăm să urmeze unu exemplu de periodu cu 4 membre.

Numai dacă privești unu lucru din toate părțile cu atentiune; numai dacă în cercetarea acelu a te desbraci de ori-re patimă și prejudețiu; numai atunci poti dice ca l'ai petrunsu deplinu; numai atunci și judecat'a-ti despre elu va pute fi drăptă.

Până aici cu sintaxă.

Dacă ne vomu fi castigatu convingerea despre aceea ca elevii au cuprinsu bine partea teoretică, tractată în cele de până aici, atunci și numai atunci vomu putea pasi la aplicatiunea sintaxei, la partea ei practică. Acestă consta din deprinderile statistice.

Cu privire la deprinderile de felulu acestă aru fi următoarele de amintitu. Mai întâi va alege învățatoriulu o piesă potrivită din legendariu, carea va conține istorisirea unei întâmplări interesante pentru copii.

Aceea, — după repetite cetiri, din partea învățatoriului mai întâi și după aceea de către cei mai buni elevi, — o va istorisi apoi învățatoriulu liberu. După aceea va provoca și dintre elevi pre unii (buni, de mijlocu și mai slabi) să istorisescă faptul cu cuvintele lor. Multamitu fiindu inv. cu rezultatulu acestei proceduri, li va dá elevilor istorisirea acestă ca tema scripturistica.

Înainte de toate să-i manduca întru a-si im-

partasi idioile în termeni precisi și în construcțiuni scurte, dară înțelegese.

După castigarea ore-cărei dexterități în reproducerea istorisirii din școlă — în scrisu — au să urmeze alte feluri de istorisiri etc.

Apoi să se pasiască la descrieri de obiecte din giurul elevilor, d. e. descrierea edificiului școl., a situațiunii comunei etc. La atari exerciții să li se dea totu-dăună și ore-care puncte de îndreptare, său dispozițiuni din partea învățatoriului.

După deprinderile de natură a celor premerse potenu trece apoi și la compositiunile scripturistice, ce în viața obvinu foarte desu și de aceea sunt și de cel mai mare folos, precum sunt: cuităntele, adevăntele, obligatiunile și corespondințele de totu felulu său epistolele.

În acestea va areță inv. mai întâi scheletulu, pre lângă care apoi se alatură părțile accidentali, cari firesc se schimbă după diferitele împrejurări în cari se facu acelea.

În chipulu acestă studiulu gramatică aru fi terminat. Mai vine de a se observă ca învățatoriulu la tota ocaziune cându afla o scaderă în cunoștințele ce și le-a însușitu cutare săg cutare elevu, trebuie să-lu facă pre respectivulu atentu la cutare regulă, de care poate ca și-a uitatu său ca dela începutu încă nu o au cuprinsu bine. Regulele și definițiunile, ce vinu în gramatică înainte, dela „ce e sustantivulu și pentru ce se numesc elu asiă?“ până la: „ce e dară gramatică preste totu și în câte părți se împarte ea?“ le va pretinde inv. dela discipulu că să le știe de rost.

Astfelu pasindu treptatu înainte dela cunoștințele gramaticali amu ajunsu la însuși gramatică ca știință. Si dacă învățatoriulu, că factorulu principalu în școlă, bă că unulu carele poate și strică, dară și face școlă; dacă acel a se va adoperă cu știință, diligenti'a energi'a și pacienci'a sea, atunci nici efectulu doritu nu va lipsi. Căci dela elu primo locu aternă frumseti'a rezultatului instruirii.

Devisă lui fie dară: „progresu în educarea și instruirea tinerimei și prin ea a poporului!“ Săbiu, în 30 Octomvre 1872.

de lege, care precum se vede din această scurtă schițare, are multe defecte. Dispozițiunile cele mai importante adesea nu sunt destule de clare, ieră altele (cum sunt cele pentru salarii) nu sunt la locu în o lege; altele esențiale lipsesc.

Sa sperăm înse, ca consiliul de instrucțiune va face însuși schimbări esențiale de îmbunătățire; astu-feliu este chiamarea regimului și a dietei sa îndreptedie defectele proiectului.

Amu publicatu acestu proiectu, pentru că sa atragemu atențiunea barbatilor nostri de specialitate acést'a că sa mediteze seriosu și sa-si dea parerea într'o cestiune atât de afundu taietóre în viét'a statului, și mai cu séma în viét'a popórelor nemagiare de sub corón'a S. Stefanu. —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 18 Ianuaru a casei deputatiloru o deschide presedintele Bittó la 10 óre. Dintre ministri erau de facia: Szlávy, Pauler, Trefort, Zichy, Wenkheim, Kerkapoly și Tisza.

Dupa resolvirea formaliloru obicinuite se trece la ordinea dilei la care sta desbaterea bugetului. Raportulu generalu alu comisiunei financiale nu se cetește de óre-ce e fórte voluminosu și deputatiloru dejá cunoscutu. Cá referinte alu comisiunei financiale fungéza K. Széll. Vorbirea lui detaiata, care fú din partea casei ascultata cu încordare mare, continea cam urmatórele: Nainte de începerea desbaterei despre bugetulu anului 1873, voiesce a îndigitá deosebit'a momentuositate, care jace în pertractarea bugetului din astu-anu. Desbaterea bugetului din anului acést'a are însemnatate mare nu numai din cauza ca prin eaise lamoresce starea financiariloru nóstre din tóte pártile, ci din cauza ca prefigerea viitóre a politiceii nóstre financiale depinde dela spiritulu, în care va duce cas'a tocmai desbaterea acést'a.

Prefigerea acost'a a politiceii financiale a tieriei e problem'a cea mare, pre care are a o resolví cas'a; resolvirea acést'a aterna înse dela dóue conditiuni. Mai întâiu dela acea ca starea presinte a financiariloru sa se clarifice; și alu doilea dela acea ca lucrarea reformei de contributiune sa se suscépa neamenaveru. Prim'a conditiune o va impliní desbaterea de facia; ea o póte mai usioru cá desbaterile de mai nainte, căci astadi jacu nainte casei scotelile finali din 4 ani, și materialulu acést'a usioréza binisioru conspectulu preste starea financiariloru. Sunt dóue lucruri, cari ofera radimu la dejudecarea stárei financiale: Bugetulu și scotelile finali.

Vorbitoriulu se va tienea deci de acestea și va vorbí mai întâiu despre bugetu și apoi despre rezultatele economice de pâna acum; în fine va trage din ambele consecintiele.

Vorbitoriulu caracteriséza apoi bugetulu, numesce numerii principali, din cari consta elu, amintesce stergerele, cari le-a facutu la bugetu comitetulu financiaru și reasuma deficitulu dupa transcrierea mai multorú positiuni din estraordinariu în ordinariu.

Cu datele numerate crede vorbitoriulu a fi ilustratu starea financiariloru tieriei. Din ele se vede ca procentele și cuotele de amortisatiune pre cari are tier'a ale platí dupa datoriele sele, trecu preste 60 milióne, și ca economi'a anului 1872 nu s'a potutu incheiá fára unu deficitu însemnatu.

Situatiunea e seriósá, ea ne admoniéza la precautiune mare, căci afara de acea ca spesele ordinare nu se potú acoperí din venitele ordinare și ca prin urmare creéza unu deficitu mare, mai are încă tier'a și alte spese numeróse, are de a desvoltá honvedimea și de a o organizá mai bine, are de a face investitiuni nóue, și are alte multe a fini.

Vorbitoriulu recomanda în fine primirea raportului comitetului financiaru.

Presedintele suspende dupa acea siedinti'a pre 5 minute.

Dupa redeschiderea siedintiei luá ministrulu de financia cuventulu și caracterisá pentru comprinderea mai buna a situatiunei financiale a tieriei întrég'a desvoltare a economiei statului ung., în trasuri largi. Nu se póte negá dice elu, ca starea presinte capeta o forma neplacuta și are lipsa de ameliorare, precum nici acea ca dela începutu pâna în diu'a de astadi s'au comis erori numeróse și periculóse. Erori și rataciri, înse nici decum pecate și erori intentionate, ceea ce trebuie sa se tiene în vedere. Regimulu a reteditu, înse și legislativ'a, și adeca tóte grupele de partita au pornitu mai de multe ori pre căli false, care nu se unescu cu binele statului, Preste totu

trebuie sa se concéda ca cu banii cei multi, cari s'au edatu, s'au și creatu multe folóse, în fine recomanda vorbitoriulu proiectulu comitetului financiaru cá basa pentru desbaterea speciale, cu ce siedinti'a se incheia.

Siedinti'a din 20 Ianuaru o deschide presedintele Bittó la 10 óre. Pre fotoliele ministeriali erau: Szlávy, Tisza, Pauler, Szende, Kerkapoly, Zichy și Trefort.

Dupa resolvirea formaliloru obicinuitu se trece la ordinea dilei la care sta continuarea desbaterei despre bugetu. Cá vorbitoriu primu iá cuventulu nu produceau acelea rezultate, pre care eramu îndreptati ale cere. În anul 1870 se poteau îndign. Helfy. — Pâna la anul 1869 dice elu, s'a potutu scusá regimulu cu greutáțile începutu, deca mesurile câtu-va privi evenemintele produse prin resbelu de escusa. În anii urmatori nu i se mai oferí atari esuse și regimulu totu nu si-a implinitu datorintiele ceea ce ne da ansa la temeri serióse și întemeiate.

Dupa ce 'si continua Helfy vorbirea sea agera primita de steng'a estrema cu eljenari însufletite și incheiá cu ca aceea de óre-ce n'are încredere în regimu nu primesce bugetulu cá recomanda proiectulu seu de resolutiune; iá St. Gorove cuvenrulu, care vorbesce pentru raportulu comisiunei financiale. — P. Móríc dice între altele ca trebuie sa se crutizeze și sa se introduca reforme; cu deosebire au lipsa de reforme contributiunea de spiritu și tutunu. Vorbitoriulu e de parere ca dupa anii de impacatiune sa se reintroduca statulu din 1848 căci cumperatori iéru nu productiunea, trebuiescu insarcinati cu contributiuni. În fine se adreséda cátra Helfy și i dice ca si centrulu stengu n'are încredere în ministeriulu de facia. Si deca totu-si votéza bugetulu, o face numai pentru cá ministeriulu ce-lu va urmá, sa atle bani gát'a. (Aplause la steng'a). — În fine mai vorbesce Zsedényi pentru raportulu comisiunei financiale și apoi se incheia siedinti'a.

Gur'a Oltului, 14/26 Ian. 1873.

Motto: Perirea ta din tine Israile.

Domnule redactoru! Nu o data amu aflatu în „Telegr. Rom.“ articulu demni detótá consideratiunea și apti de a scuturá din somnu pre acei'a, cari din varie cause séu póte și fára nici o cauza s'au datu „amurtielei generale latite preste noi români.“

Unu astfelu de articulu amu cetitu în leardrulu „Telegrafulu“ din 14/26 Ianuaru 1873 nr. 4, prin care deplangendu-se decadenti'a materiale a poporului român — se provóca „tinerii cu puterile verdi și viguróse . . . a dá invetiaturi practice poporului, cum sa se feréscá de a se ruiná și mai departe . . .“

Reservându-ne pre de alta data dreptulu de a probá, ca pretensiunea „că tinerii sa dea invetiaturi practice“ nu e chiaru asiá paradoxu, precum prim'a vista s'au puté para vre-unui caruntu, — trecu „că teneru verde care vinu desu și totu-dénn'a în contactu cu poporulu și vedu si-i cunoscu durerós'a stare“ — trecu, dicu, fára zabava la „dareea unei invetiaturi practice.“

Acést'a invetiatura practica este: „Române! De vreme ce Ddieu și puterea ta vitale te-au salvatu de jugulu slaviei materiale și spirituale, care pâna în anul 1848 l'ai purtat pre gátulu teu, — nu ti-lu pune astadi — cându celu putienu cá persóna privata esci liberu și egalu îndreptatitu — ié-rasi de buna voia pre gátu, pentru cá sa nu-ti fia suferinti'a și durerea cea de apoi mai mare decâtu cea dintâiu.“

Iéru poporulu cáru i dau acést'a invetiatura practica este în genere: inteligenti'a româna, în specie: „Guvernu și camerele legiuitóre ale Romaniei și . . . unu . . . inteligente din . . . Sabiu.“

Cá sa fiu bine întielesu voiu face o diversiune scurta.

Este unu aksiomu, de-si nu moralu în sensulu strictu alu teologiei, dara — practiculu alu strategiei, ca totu, ce promovéza interesele inimiculu meu, deróga — directu séu indirectu — intereselor mele și ié-rasi totu ce opacesce pre inimiculu meu în tienti'a sea, contribue la progresarea și prosperarea mea. Cu alte cuvinte și ad rem vorbindu:

„Totu românulu și cu deosebire totu în-

telegentele românulu, care pentru unu biidu de linte, séu macaru și pentru unu Napoleonu pre di, se face unélta a unei cetáti sasesci, pentru de a promová interesele unei burgesii sasesci séu mai bine disu, pentru da a reinviá burgesi'a saséscá scapatata din Sabiu și tienutu; și apoi de alta parte pentru de a ciontá isvorulu de viétia la dieci de comune române și la mii de români — totu românulu, dicu, care asiá lucra este inimicu de mórte alu poporului românulu și de buna voia selavu materia lu și spiritualu alu sasiloru.“

Rogu deci:

Intâiu: pre înaltulu guvernulu și corpuri legiuitóre ale Romaniei libere, cá avendu în vedere, ca, încependu dela Arpasiulu super. și inf., Cártsiór'a, Porumbaculu super. și infer. Racoviti'a Sebesiu super. și infer., Porcesti, Boiti'a, Talmacelu, Sadu, Resinari, Poplac'a, și pâna la Cacov'a, Sibielu, Vale, Saliste, Galesiu, Tilisc'a, Rodu, Poiana etc. — totu comune un'a mai romanéscá decâtu ceea-lalta — pre unu teritoriu locuitu de preste 70 de mii de români, partea cea mai mare traiesce din negociu cu fabricate și manufacturi, cari le esportéza din Ardélu în Romania (Glajerii, hamuri, curele, funi, feru, postavuri, papucarii, carutie etc. etc.) și din marfuri crude și vite, cari le importéza din Romania în Ardélu, Ungari'a etc. precum sunt: cai, boi, vaci, oi, capre, porci, pei diferite, gráu, cucurudiu (porumbu) etc. etc., care negociu și midlocu de castigu pentru dieci de mii de români, prin ducerea liniei de feru dela Sabiu la Rimnicu decade cu totulu în favorulu capitalelor mari straine — iéru românii lipsiti de atari capitale voru deveni proletari.

Avendu în vedere, ca pentru poporulu sasii amintitu tóta diu'a și totu anul, cu care se tragána edificarea liniei ferate Sabiu—Rimnicu e o di și unu anu de viétia și de pregatire și întarire fatia cu eventualitatea — ce e dreptu pre lungu tempu — neevitabile; pre cându pre de alta parte burgesii'a saséscá — de-si indirectu — spre folosulu politicu, socialu și economicu alu conlocutoriloru români prin traganarea liniei amintite pagubesce.

Avendu în vedere, ca deca lini'a amintita nu aru fi o conditiune de viétia pentru burgesi'a saséscá și o lovitura de mórte pentru românii din giurulu Sabiului — atunci sasii totu-déun'a prudenti și circumspecti nu aru pune carulu în petrii pentru esoperarea cladierei câtu mai ingraba a desu memoratei liniei ferate, și sgárciti și economici cum sunt, nu aru comperá cu Napoleoni mintea unui, dealtmintrea pré bravu românulu Sabieanu, pentru cá sa lucre în favorulu loru și spre daun'a românilor.

Avendu în fine în vedere, ca nici din privinti'a politica-strategica, nu va fi chiaru asiá mare urgenti'a de a deschide gur'a sasiloru etc. în anim'a Romaniei mici.

Avendu aceste și multe altele în vedere rogu, dicu, în tãiu pre înaltulu guvernulu și corpuri legiuitóre ale Romaniei sa nu dea ascultare „memoriulu sasescu“, care si-a pusu de scopu infintia-reea câtu mai grabnica a liniei Pitesti—Sabiu și care s'a imprasciatu inca în lun'a lui Novembre 1872 prin Bucuresci și prin tóta Romania.

A dóu'a: rogu pre respectabilulu Domnu românulu, și advocatu protipendatu (?) sasescu, care iéru tocm'a acum antichiambréda prin Bucuresci în caus'e acést'a — sa vina acasa și sa nu umble dupa . . . potcove de cai morti.

Resinariu 14 Ianuaru st. v.

(Br.) Au trecutú dóue luni de dile și notariulu comunale de aicea dlu Ilariu Mutiu cu tóte ca noi i-amu fostu postitu în numerulu 94 alu „Telgr. Rom.“ din anul trecutú cale buna la Sabiu, unde este denumitu de secretariulu magistratului, se afla totu în comun'a nóstra. Caus'a este nu ca dlu Mutiu aru avea placere mare de a petrece cá notariulu comunale în Resinariu, unde lipsescu baluri, teatru, concerte, precum și alte petrecanii; ci pentru ca, precum audimu, cercetarea începuta în contr'a sea inca în anul 1870 pâna acum'a nu se au finitu, bá se vorbesce, ca aru mai fi incurcatu inca și în alt'a nóua, și de aceea dlu comite alu natiunei i-arú fi denegatu aprobarea.

Deca intentiunea magistratului sabianu cu privire la locutorii români din scaunulu Sabiului denumindu de secretariulu pre unu românulu merita recunoscintia, cu atâtú mai taré este de laudatu sem-

titulu morale alu dlui comite aretatu cu asta ocaziune de a aprobá denumirea numai a aceluor functionari a căroru condita este nepatata. — Aru fi de doritu do se aru poté observá acestu principiu salutaru la tóte denumirile începându de susu pâna josu la a notariloru comunali, iéra pre acei functionari carii se afla ca nu suntu onesti, séu cu dreptate, numai decátu i-aru delaturá; pentru ca atuncea legile aru avea respectulu seu, abusatorii se aru imputiená, téra facatorii de rele carii credu ca prin mituiri scapa de pedéps'a lezei, aru veni la alta convingere.

Avenu ordinatiuni carii oprescu puscátulu prin comuna, oprescu tienerea cárcimeloru deschise târdiu nóptea, avemu instructiune edila, avemu legi silvanale, avemu legi pentru prescrierea dárei, si pentru pastrarea averei comunale, inse ce folosu, tóte se afla numai pre hârthia. In mediloculu noptice te descépta din somnu sunetulu unei puscii, descarcate in strada din placerea unorú teneri desfránati séu a unui betránu vinosu, dupa mediulu noptice te descépta iéra din somnu urletulu, si cântecele unorú betii, carii si-au cheltuitu banii câstigati preste sepmána in cárcima, fára cá acei'a a căroru chiamare este de a îngirigi pentru linisea publica sa-i aresteze, si dupa aceea sa-i pedepsésca.

Edificiile se radica dupa placulu ómeniloru, fára privire ca corespundu instructiunei séu nilu, cele mai multe locuinte ómenesci se facu fára nici unu fumaru (hornu), fumulu lu scóte in podulu casei de lemnu, si coperita cu síse (sindile), in multe locuri vedemu aceste locuinte apropiate de siur'a vecinulu care este iéra de lemnu si indesata cu fenu séu paic, fára de a cugetá cine-va la pericolulu ce fórté usioru se póte nasce pentru comun'a intréga, prin aprinderea acestoru obiecte.

Padurile suntu partea cea mai mare devastate, fára cá derogatori'a comunale de acum'a sa póta pune margini acestoru devastári. Arborii se taie in decursulu anulu intregu fára nici o economía, numai lemnele gróse cá peciorulu se aduce acasa, iéra cracele cele-alte mai subtiri remánu tóte nefolosite in taietura. De plantarea páduriloru pre cóstele cele estirpate de padure din giurulu comunei, carii la ploii îndelungate potu sa se dárime, si sa acopere comun'a jumetate, nu se ingrigesce nimenea.

§ 2 si 3 alu lezei XXI despre prescrierea dáriloru ordina oficiiloru comunale cá dárile sa se insemne in tempu de 14 zile dupa împártirea loru in carticic'a fiesce-cáruí contribuientu. In Resinari nu se au prescisu dárile in cárticele din comoditatea notarulu de mai multi ani, contribuientii uu sciú cátu suntu detori, si au platitu cátu le-au spusu colegatoriulu dárei, iéra dupa ce au venitú esecutoriulu, care in nici unu anu nu au lipsitu de aici, li se au trasu la solvarea restantiei pre lángu interesele de întârdiare inca si tass'a esecutiunei. Escusári din partea contribuitoru ca nefindú darea prescisa in carticele nu au sciutu cáta dare are sa dea, nu se au consideratu.

Computulu casei alodiale a cáruí venitú anualu trece preste 20 mii fl. v. a. despre anulu 1871 numai in lun'a curenta se au cetitu inaintea comunitátei.

Calea de inaintea bisericei nóue in dosu, faouta inca din tempulu preturiloru c. r. nu se au mai reparatu de are totu gauri si i se vedu petrite fundamentale, iéra dealungulu cálei cátra Sabiiu la unele locuri periculóse lipsescu primbele de mai multi ani fára cá cine-va sa ingrigésca de repararea lor.

Representanti'a comunale cându se aduna nu cugeta la vindicarea acestoru rele cí votéza din cass'a alodiale diurne si remuneratii nemeritate séu aduce concluse despre lucruri cari nu se tienu de sfer'a activitátei ei.

Va interogá cine-va cum de suferé acestea rele inspectorulu cercualu?

Dlu inspectoru crede ce-i raportéza notarulu, vine in comun'a nóstra numai cându are de a duce indeplinire unu ordinu mai inaltu, séu la cetirea computulu casei alodiale si atunci i pare bine déca nu intempina dificultáti, si se póte întórce curendu iéra la ai sei in Sabiiu.

Varietáti.

* * (Ternele calduróse). Iérn'a anulu 1872—73, dupa cum se arata pâna acum, va ocupá dupa tóte probabilitátiile unu locu insem-

natu in list'a erneloru calduróse, designate in istori'a meteorologiei. Din tóte regiunile se anuntia o temperatura blanda, prin urmare sa indicámu câte-va curiositáti acestei temperaturi estraordinari. In diu'a Craciunulu s'a vedutu Cocostárci (barza) la Bruhsalu. La Constanti'a într'o grádina privata s'au afflatu in dilele ultime a lunei Decembre si la 1 Ianuariu st. n. capatieni de curechi crescutu in libertate. Radichele lunarie nu-'su o raritate; de asemenea si flori de câmpu culese. In multe grádini se vede rose inflorite, căror'a nu le lipsescu nici fluturii. In Sacsóni'a (Obwalden) in diu'a Craciunulu sburau albinele, iéra de pre câmpu s'au alesu rose inflorite si alte flori precum si ierburi aromatice formandu-se din ele buchete. La Petliberg lângu Zürich s'au gásitu lacramióre inflorite, si care s'au vendutu in folosulu institutulu Pestalozzi cu 24 franci 40 centime. In unele regiuni ale Franciei se afla arborii complectu ornatu cu frundie, iéra grádini impodobite cu flori, ici colea s'au gasitu fragi copti si sparanga, care s'a vendutu in pietie. Anulu 1872—1873 cu tóta raritatea fenomeneloru nu sta isolatu; anulu 1289 n'au avutu eara, in anulu 1421 erau ciresie cópte in Aprile, iéra strugurii in lun'a Maiu. — Earu'a din anulu 1538 a fostu atátu de caldurósa, încátu in lun'a Ianuariu se afflu grádinele si câmpiele ornate in abondantia cu verdébia si flori. Tótu asiá de calduróse au fostu si ernele aniloru 1607, 1609, 1613 si 1617; in anii 1659 si 1692 nu s'au arsu de locu lemne de focu. Intre ernele cele apropiate calduróse suntu acele din 1781, 1807 si 1822, si care sa vedu insemnate cá fenomene meteorologice. Fiindu ca exista o credintia generala, ca earu'a trebuie sa fie rece si aspra, pentru cá anulu ce vine sa fie unu anu bunu, amintimu lectoriloru nostri, ca earu'a anulu 1833—1834 a fostu fórté asemenata acestei din anulu curentu; si cu tóte acestea anulu 1834 a fostu unulu din cei mai roditori din secolulu presentu. Vinulu aceluí anu a intrecutu cu calitate tóte cele-lalte culesuri de vie anterióre, si încátu privesce cuantitatea, ea a fostu atátu de insemnata, încátu si astadi se afla vinuri din 1834. Si secar'a si gráulu au fostu in abondantia. Calitatea escelenta a nutretiuului din erburi pentru vite a facutu, cá in curendu sa dispara cuantitatea destulu de mare, si atunci s'au gasitu persóne, care a profetisatu si au sustienutu, ca sematurile de iérna au resaritu pre tempuriu si ca voru avé multu a suferi din caus'a ometului si a geruriloru. Cu tóte aceste crescerea tempurie a sematuriloru nu au fostu unu semn reu, si secerisiulu a potutu avé locu cu o luna inainte, de cum s'au petrecutu in anii precedenti. — Sa sperámu deci contr'a tuturor credintieloru superstitióse, ca cu tóta iérn'a caldadin acestu anu, var'a ce sosese va aduce o recólta abundenta.

* * Industria nationala. Diuariulu „Donau-Lloyd“ ne spune ca lângu drumulu de feru dintre Bucuresci si Galati, la stati'a Monteornu se desvolta totu mai multu o exploatare industrialá, anume acea a petroleului pre proprietatea dlui Constantinescu. Esportati'a acestui articulu a devenitu asiá de insemnata încátu proprietariulu s'au apucatu sa constrúiesca pre sponsele sele proprie sine de drumu de feru si vagóne pre mosi'a sea dela loculu de exploatare pâna la gara, si au intratu pentru acést'a in tocméla cu societatea cáiloru ferate. Acést'a este un'a din cele mai imbucurátore sciri pre care le potemu avea, cáci ele arata cum începemu a deschide ochii si a vedé unde suntu ascunse isvórele de bogatia adevérata a tieréi nostre, si a reconóscé ca nu numai prin agricultura suntemu meniti a trái si a prosperá.

* * Ape minerale in Giurgiu. D. Dr. Valénu relatéza in revist'a medicala despre descoperirea onoru isvóre de ape minerale in orasiulu Giurgiu. Mai multe isvóre esindu de pre malulu Dunárei unde se lucréza cheiurile, la o nivela cu multu superióra celei a Dunárei si lasáandu sedimente colorate prin locurile pre unde corgu, atrásera luarea aminte a d. dr. Valénu. Prin o analiza somara dseá descoperi ca ele contienu diferite substantie minerale mai alesu feru, nu mai putienu diverse sulfate, unele din ele si chiaru si mai alesu o mere cantitate de calce. „Este adevératu spune d. dr. Valénu, „ca astu-felinu cum amu cercatu ap'a, n'amu gasit'o indestulu de mineralisata. Dara trebuie sa considerámu ca acea apa stagná de multu tempu sub forma de baltace, póte ca contienea mai multa

apa de plóie decátu minerala, apa de infiltatie din Dunáre, in fine espusa a fi cu totulu desmineralisata.“

Cuantitatea apei de isvoru trebuie sa fie considerabila, de vreme ce, dupa cum mi s'a spusu, abia potea sa preintempine isvorirea apei prin scóterea ei din gropi cu o masina de aburi puternica.“

Din cautárele ce amu facutu, dupa cátu circumstantiele au permisú, resulta ca in Giurgiu se afla o apa care posedé unu gradu de mineralisatia mai mare cá ap'a ordinara, ca acea mineralisatia trebuie sa fie multu mai mare cându se va potea analiza ap'a de isvóre insusi. Atragemu atentiunea comunei din orasiulu Giurgiu asupr'a acestui punctu importantu. O cercetare constatátore aprossimativa a calitátei apei aru fi in destulu spre a determiná pre comuna a lucrá intr'unu sensu óre-care. Si acést'a constatare se face fára mari sacrificie. S'aru gasi multi care sa ofere sciinti'a lorú pentru acestu scopu.

Nisece ape minarale in Giurgiu aru avea celu mai mare viitoriu. Situate chiaru la portu, la marginea Dunárei, in fati'a maluriloru pitoresci din partea Turciei, cá orasiu de portu, cá orasiu aprópe de capitala aru prosperá in curendu o instalatiune balnéra. Iéra o ocaziune cu care membrii actuali comunali aru potea aspirá la reconoscinti'a cetátienu-loru si compatriotiloru lorú.

* * Unu diuariu nou redactatu in limba germána au aparutu in Bucuresci sub titulu „Donau-Lloyd.“

Concursu.

Pentru stationea de capelanu lângu betránu parochiu Moise Topercianu din Apoldu de josu, protopresbiteratulu greco-orientalu alu Mercurei se deschide pre bas'a inaltei resolutiuni consistoriale dte 25 Octobre 1872 nr. cons. 928 pâna in 31 Ianuariu 1873 concursu.

Emolumentele suntu:

Jumetate din tóte venitele parochiali ale numitululu parochu si anómitu:

a) Din salariulu parochialu esolvitu din cass'a alodiala de 300 fl. v. a.

b) Venitulu jumetate dupa epatrafiru dela 240 familii.

Doritorii de a ocupá acést'a statione, suntu avisati, a-si tramite concursele instruate conformu Statutulu Organicu la oficiulu protopresbiteratu greco-orientalu alu Mercurei.

Apoldu de josu in 30 Decembre 1872.

Comitetulu parochialu greco-orientalu.

(3—3)

Concursu.

Pentru stationea de capelanu lângu parochulu Nicolau Moldovanu in opidulu Mociu — protopresbiteratulu gr. or. alu Turdeii inferióre, se deschide concursu, in urm'a in. decisiuni cons. dte 14 Dec. nr. cons. 1114/1872, — pâna in 1 Februariu 1873, — in aceea-si di va fi si candidatiunea.

Emolumentele suntu:

20, dóne-dieci jugere agru din portiunea canonica; — dela 100 familii cáte o di de lucru, — si dela functiunile bisericesci stol'a.

Doritorii de a ocupá stationea acést'a cu proprietate suplice instruite in intielesulu „Stat. Organicu“, sa se adresedié la subscribulu, — ultima posta Gyeres Szt.-Király la Egerbegy.

Agarbiciu 5 Ianuariu 1873.

Simeonu Popu Moldovanu

Prot. gr. or. alu Turdeii inferióre.

(3—3)

Anunciu.

Subscribulu aduce la cunoscentia onor. publicu cumca si-au schimbatu cartirulu seu din strad'a Cisnadiiei in strad'a Macelariloru (Fleischergasse), nr. 17. la „Hotel de Romani'a“ inapoi in curte, odai'a nr. 2.

Si totu deodata se recomanda cu totu felulu de lucru de speci'a sea, atátu barbatescu cátu si femeescu, cu pretiuri cátu se potu mai moderate.

Ioanu Lupu,

maiestru pantofaria in Sabiiu.

(2—3)